

Ese de trei ori in septimana: Mercuri-a, Vineri-a si Duminică, candu o cõla intrãga, candu numai Duminică, adeca dupa momentul impregiarilor.

Pretulu de prenumeratiune:

pentru Austria:	
pe anu întregu	7 fl. a. v.
„ diumetate de anu	4 „ „
„ patrariu	2 „ „
pentru Romania si Strainetate:	
pe anu întregu	15 fl. v. a.
„ diumetate de anu	8 „ „
„ patrariu	4 „ „

ALBINA.

Prenumeratiunile se facu la toti dd. corespundintii a-i nostri, si d'adrepulu la Redactiunea: Stadt, Wallfischgasse Nr. 8, Mezzanin, unde s'untã se adresã si corespundintiele, ce privecu Redactiunea, administratiunea s'eu spediturã, câte vor fi nefrancate, nu se vor primã, era cele anonime nu se vor publicã.

Pentru anuntie si alte comunicatiuni de interesu privatã — se raspunde cate 7 cr. de linie, repetitile se facu cu pretiu scadiutu. Pretiulu timbrului cate 30 cr. pentru una data, se antecipa. Spediturã: Schullerstrasse Nr. 11 unde se primescu insertiuni.

Viena 3/15. maiu.

Scirile sunt multe, neci un'a nu tinda de demintã pre cea lalta, cum se intempla de comunu in asemenea tempuri. Asta data marturisescu tôte cã erumperea resbelului e securã; dorintie de pace mai sunt, dar sperantiele s'au dusu.

Daca in cutare telegramu se vorbesce de medlociri de pace, elu vine de securu de la Paris, s'eu daca nu de a drep-tulu, atunci d'in isvoru francescu. Dar numai aceste-a sunt scirile caror'a nu li se da crediamentu, ele vinu insocite de multime de combinatiuni, cã Austri'a s'ar fi dechiaratu gat'a de a se impacã cu Itali'a daca ar primã desdaunare la Silesi'a, cã se intrepune Angli'a cu Rusi'a s. a. lumea le splica cã ar fi dorintie de alui Napoleone, ce le dà publicitatii s'eu scirice-sca nu cum-va ar nemerã placulu respectiviloru, cu alte cuvinte vor s'eu dica: n'ar fi bine a primã unde-va desdaunare pentru Veneti'a? Rusi'a si Angli'a õre de ce nu se intrãpunu! — Altu ce nu vor s'eu dica, cãci sciri d'in Berolinu o spunu prã apriatu cã Rusi'a nu face interventiu de pace, si cã tocm'a acum'a e ocupata in corespundintie cu Prusi'a pentru infiintarea unui principatu in Varsivi'a, ceea ce aceste poteri nu spusera Europei pana acum'a. Regele Prusiei trimise pre locutienintele de colonelu Schweinitz cãtra Petropole, cu respunsu la epistol'a Tiarului adusa de capitanulu Montevrede. Si acã sunt dar legature necunoscutẽ in- ca, ambele poteri aflara acã momentul binevenitu a astupã gur'a Poloniloru, faptu ce merita studiu seriosu, dupa ce scimu cã trupe rusesci sunt asiediate la granitele apusane a le imperiului muscanescu.

Alalta-ieri plecã de la Berolinu provocarea adresata regatului de Anovera a se dechiarã daca voiesce neutralitatea cea mai strinsa, cãci la d'in contra militã prusãca e gat'a a l'ocupã. Acest'a e acum'a limbajulu lui Bismark, cu catu pericolulu se apropia mai multu, cu atat'a mai putienu se feresce de elu, desã se prevede cu securitate cã de presentu, candu juru imprejuru tôte popõrale sunt inarmate, daca va erumpe resbelulu, nu se va poté finã curundu, si fora de urmari mari.

Pre candu aceste-a se petrecu in inim'a Europei, la mediãdi si la mediãnopte, orientulu ni insufla ingrigiri. Sciri mai multe afirma cã conferintã de Paris s'a invoitu ca Turci'a s'eu ocupe eventual-minte principatele romane, altele d'in contra marturisescu cã Rusi'a vre s'eu le ocupe, pentru a si-resbunã de la anulu 1854. Ar fi optimistu prã mare celu ce ar crede cã se va certã Turculu cu Rusulu, era Romanii vor remanã nevatemati. De securu cã patriotismulu romanu va face s'eu incete spiretulu de partita, i va unã pre toti intr'o vointia pentru a insuflã respectu celor'a ce ar dorã a li impune tutoratu, s'eu a li supune patri'a.

In momentulu candu Turci'a s'eu Rusi'a va intrã in principatele romane,

se deschide cestiunea orientulu, la ce Europ'a nu e pregatita.

Acest'a e situatiunea, ea ne amenintã fõrte. Se recere numai unu atacu catu de micu in cutare parte a Europei, pentru a incinge de locu intr'o mare de focu confederatiunea nemtiãca, deschnitu Austri'a si Prusi'a, Itali'a si Orientulu, nepomenindu de poteri cari pãte vor intreventu mai tardu. Bunastarea acestoru popõra va fi cu nepotintia pentru mai multe die-cenie, cãci ele si acã sunt incarcate de detori.

Comisiunea in caus'a natiunalitatiloru.

„De la dieta la comisiune, de la comisiune la subcomitetu, si inderetru pe unde a venitu.“

Acest'a e procedur'a de care diet'a d'in Pest'a afla cu cale a se folosi, pentru a dá afaceriloru ei rapediune mai mare. Asiã facu cu caus'a afaceriloru comune, era in sambet'a trecuta cestiunea natiunalitatiloru o dede totu pre acelu calapodu.

Scimu cã majoritatea dietei, partit'a lui Deák, si-face a casa planurile despre proieptele si propunerile cari se vor primã si cari se vor respinge, astfelu in dieta rol'a ei si-o duce cu unu aeru de impunere, catu cauta s'eu nemultiamãca pre unii chiar si d'entre magiari, cãci nu li se asculta argumintele ci se respingu cu majoritate de voturi. Nu avemu nemica in contra, ast'a e prã naturalu in viãt'a parlamentara.

Alta e inse ce noi nu ni potemu splicã, ad. aceea, daca partit'a lui Deák care si prin comitete pretotindene e in majoritate, a sciutu d'in capulu loculu cã d'in comisiune vor s'eu fõrme subcomitetu, si cã astfelu a dõua õra potu eschide d'in consultarea a supra conceperei proiepteloru pre atari barbati, pre cari i-au primitu in comisiune pentru ce-va cer-custantia s'eu momentu impunatoriu, dar de cari nu li place, — diu cã daca ei au sciutu acestã procedurã, de ce aupre-feritu a-i respinge pe Romani in dieta, intre sgomote, facendu impressiuni ne-placute in natiunalitati, dandu ansa diurnalisticã strainã nepreocupate a car-terisã elementulu magiaru cum ei n'ar fi voitu: si nu au alesu modulu de ai respinge in comisiune, unde se potea face fara de sgomotu, fara a avã ce-va ur-mare, cãci de afacerile comisiuniloru lumea nu se prã interesãca.

In scurtu: De ce pre Romanii de colõre determinata i respinscã in dieta si nu in comisiune? cãci in acest'a poteau eschide pre Romani la alegerea in subcomitetu, totodata poteau hotarã subcomitetulu s'eu repõrte dietei de a drep-tulu, astfelu ochiu romanescu nu vedea proieptu pana ce veniã la ordinea dilei in dieta. Va s'eu dica, majoritatea dietei si-poteã ajungescopulu cu modalitate mai blanda, mai putienu batatõre la ochi, si — egala la dreptate.

Fõndu cã õmenii intiepti nu facu nemica fora de causã, asiã si fratii nostri magiari candu recursera la numit'a pro-

cedurã, si-vor fi trasu socotãla de interesele loru.

S'eu vedemu acum'a daca au dobanditu ei ce-va, s'eu am dobanditu noi?

Ei au dobanditu cã natiunalitatile se indoiescu cumca vreu cu seriozitate deslegarã cestiunei spre multiamirea tuturoru celoru interesati, cãci ce alta iasãmna procedur'a a alege in comisiune barbatu despre cari nu sunt date cã s'ar fi ocupatu candu-va de studiulu cestiunei de natiunalitate. Acã doband'a tõta, daca se poté numã de atare.

Era noi dobandiramu ocaziunea a dovedã in fati'a lumii cã nu tintimu de catu numai la dreptate, astfelu ne-am asecuratu ca nimene s'eu ne pãta negri pre la spate.

Deputatii romani dobandira inca intificarea loru innaintea celor'a ce i-au trimisu. Ceea ce dacã i eschideau trecendu de la comisiune la comitetu, neci lumea neci mandantii loru nu mai sciau cã ce s'au pomenitu.

Mai adaugemu inca spressiunea convingerei nõstre cã veri-care ar fi resultatulu acelei comisiuni, noi potemu privã in fati'a lui cu deplina linisce; de va fi multiamitoriu: e bine; de nu va fi multi-amitoriu: nu sunt medlocẽ cari ni-ar poté luã sentimintele nõstre natiunali!

Nu acelu articulu dietale va veni pentru primã data a spune Romaniloru cã in patri'a loru esiste natiunalitate romana, cãci acest'a Romanii o sciã de candu traiescã natiunea in-sã-si, consci-inti'a natiunale am avutu-o inca in evulu mediu, dupa marturisirea chiaru a istoriciloru magiari; deci spiretulu tempului candu dise cã ide'a de natiunalitate e programulu lui, pre noi nu ne-a invetiãtu vre-o doctrina nõua, ci numai ni veni in ajutoriu ca s'eu innaltãm acestã ideã precum dõriãm, — si astadi, dupa ce cu ajutoriulu lui Ddieu ni-a sucesu a radicã stindardulu natiunalitatii, s'eu vinar-deri-ce tempuri cu veri-ce spirete: acestu stindardu nu lu mai poté rapã d'in manile Romanulu.

Revista diurnalisticã.

Pe langa esagerarile lui Jõkai ce le amintirãm cu ocaziunea trecuta, fõrte bine ni vine acea dechiaratiune a sa, cã: despre magiarisarea natiunalitatiloru nici cã a visatu õre candu-va!

Dar' fie-ni iertatu a observã numai aceea, cã dacã acestã dechiaratiune e sincera si adeverata, apoi de ce dice cã un-icã cerintã drãpta a natiunalitatiloru e — dreptulu individualu? — Noi prin acest'a nu vedemu asigurata nema-giarisarea, apoi in urmarea celoru dise mai nainte nu potu intielege nici urmãtõrele cuvinte frumõse:

Nici aceea nu fõndu de o dorintia esagerata — dice Jõkai — ca acelu carele nu e nascutu magiaru, si inaintea legei s'eu se folosãca de limb'a sa propria. Cine vrea ca s'eu fie jude in astufelu de tienutu, unde poporulu vorbesce mai multe limbi, s'eu le invetie. Nu e ostenãla asiã mare aceea. Intr'altu chipu acest'a si pana acumu (?)

asia a fostu, si in aceea nime (?) nu a a-flatu vre-o scrupulositate, dacã intielegint'a slava s'eu romana a vorbitu limb'a poporulu d'in pregiuru, totu asia ca si pre cea germanã, francesã s'eu latinã. La consvãturi era s'a intrebuintiatu si pana acumã, (?) atãte limbi, câte numai se vor-biau in comitatu.

Viãt'a municipalã, sistemulu comitatensu e acela terenu, — dice Jõkai — unde natiunalitatile si-potu des-voltã poteri loru proprie si si-potu e-serciã drepturile cele mai frumõse . . . (Da, da, inse mai nainte de tôte asigura-ti-ne esistintia politica-natiunala, cãci fara de aceste-a noi nu potemu intie-lege acele „drepturi frumõse“!).

Si la acestu puntu — dice densulu mai departe — esprimendu-mi parerea mea propria: cugetu, cã pretutindene trebuie sustienutu dreptulu minorita-tei. Cãci precumu cugetu cã e de sustie-nutu dreptulu minoritatei nemagiare in comitatele cu majoritatea cea mai mare detoriu si minoritatei magiare in comitatele cu majoritate nemagiara.

Diet'a Ungarici.

Siedint'a casei reprezentantiloru d'in 12 maiu c. n.

Presiedinte: Conte Juliu Andrassy.

Protocolulu lu duce contelu Rãday, era pre vorbitori i insãmna Vilhelmu Toth.

Dupa autentificarea protocolulu d'in si-dint'a trecuta, presiedintulu comunica petitiu-nile insinuate mai de curendu, cari se predau comisiunei respective, er' in privint'a tramite-rii scripteloru dietali la institute, se decide ca presidiulu in privint'a acest'a s'eu fie cu privire mai nainte de tôte la institutele cu facultate juridica, apoi dacã vor mai remanã, s'eu tramita si la celealte institute.

Ioanu Boeru, deputatulu Vingardulu in comitatu Albei de Josu, si-predã credentiu-nalulu.

Dupa aceste se faeu votisarile pentru a-legerea membriloru celoru 5 comisiuni proieptate in siedint'a trecuta de comisiunea de 12.

Resultatulu acestoru votisari se va com-unicã in siedint'a de luni.

Mai departe la ordinea dilei a fostu referad'a baronulu Gabrielu Kemény ca referintele comisiunei pentru petitiuni.

La aceste casã decide cã s'eu: „se pri-mesce spre placuta sciãtia,“ s'eu cã s'eu se pas-tredie petitiunile respective in archiv'a casei pana candu se va denumã ministeriulu un-gurescu, cãci pana atunci, casã nu e in stare a luã mesurã spre implinirea cereriloru.

Intrã aceste se scõla Ioanu Besze si face accã observatiune, cã poporulu se apropiã cu incredere cãtra casã, apoi dacã voiesce cas'a ca s'eu nu-si pãrda increderea poporulu, s'eu facã cunoscutu tierci cumca d'in lips'a ministeriului un-gurescu, nici nu poté primã petitiuni mai multu, cãci indiesertu va petitiunã poporulu dacã diet'a nu e in stare s'eu ajute.

Cas'a inse nu consente cu vorbitoriulu ci trece mai departe la ordinea dilei, referad'a comisiunei pentru petitiuni se fiescã.

Comisiunea verificatõre prin referintele scu, Carolu Torma, face cunoscutu cã a decisu ca Mauritiu Conrad si Vilhelmu Mellas deputa-ti d'in Cõhalmu s'eu se verifice definitivu. Se primescã.

Siedint'a se incheiã la 1/4 1 õra. d. m.

Siedint'a venitõre va fi luni in 14 l. c.

Totu adi Sambata a tienutu siedint'a si comisiunea pentru cauzele natiunale!

Am cunoscintia despre modalitatea prin care domnul C. A. Rosetti, ministrul instructiunii in Romania, voiesce a aduna membrii pentru comisiunea filologilor romani. Celu putienu celu informatu, nu e barbatulu care se mintiuni, dar totu mi place a nu crede orbisiu, si daca scriu despre lucrulu a-cest'a voiescu numai se dau ocaziune la lamurirea pareriloru.

Mi se spune ca dm. Rosetti trimite seu a trimisu de a dreptulu bilete de invitatiune catra unele persoane d'in Ardelu, Ungari'a si d'in Banatu, cari in literatur'a romana sunt bine cunoscute, si adevratu ca ar fi la loculul lor.

Dar se me ierte dm. Rosetti daca i voiu spuna, ca Romanii d'in aceste tieri au trii societati literarie, ad. la Sabiuu, la Aradu, si la Cernauti. Prin urmare, ore nu era mai bine a provoca pre aceste-a ca ele se trimita barbati in a caror'a sciintia au deplina incredere, caci cu tote se pote contielege pana la augustu.

Nesmintitu ca noi avemu incredere in sciintia barbatiloru de cari se vorbece, dar prin aceea ca dm. Rosetti i chiama de a dreptulu, e eschisa influintia nostra la acea comisiune, si d'in parte-mi credu ca e mai bine se influintiamu cu totii, ca ortografi'a ce se va stavil se oblege pre toti, se nu se dica apoi ca membrulu est'a e preocupatu, cel'a laltu n'a participatu, — si Ddieu mai scie ce.

Modalitatea suspomenita dm. Rosetti dora a invetiati-o de la „Famili'a“ care, se me ierte Onorata Redactiune a acelei foi, mie mi se pare cumca candu se puse a face la candidari, comise escesu de modestia, ceea ce domnului Rosetti trebuia se-i bata la ochi. Cumca „Famili'a“ si-a aflatu ucenici la modalitatea ei, am vediatu, si credu ca sunt omeni de tota panur'a. (De ce se nu fie iertate parerile individuale si diurnalistice. Red.)

D. Rosetti care e forte scrupulosu in formele constitutiunali, dora nu va voi octroare in literatura, ca se nu patimesca acesta idee, candu specele si trudele se vor fi facutu.

Daca Rosetti a inceputu modalitatea numita, nu e tardu a intrebá ca ore cum ar fi, si a vorbi. Ce ce cunosece multu filologiloru nostri, frecarile lor, icu colé si ambitiuu, nu pote pleca pentru modulu invitarei de a dreptulu. (M. P. *)

Romania.

Diariile straine nespariau cu scrii antiunioniste, mai alesu organulu „Legalitatea“ lu portau pre budie. Deci reproducemu unu articlu d'in acestu diariu, ca se veda on. publicu ca nu contra uniunei ci numai contra principelui strainu se radica cate unu graiu:

Grecii si Romanii.

In cestiunea despre principe strainu mi s'a disu de multi pentru ce suntem mai scrupulosi de catu Grecii, pe care noi insine intr'o poema (1) i-am numitu fii ai libertatii?

Cauta se raspundemu la o asemenea cestiune seriósa. Cand am numitu pe Grecii fii ai libertatii, am intielesu pe Grecii moderni, ca fii ai Greciloru antici seu ai Eliniloru er' catu pentru acei Elini i potemu numi mai cu dreptu cuventu parinti ai libertatii; pentru ca libertatea nu este unu personagiu realu seu materialu ca se nasca ca o mama copii; d'in contra Elinii ca omeni au invetiati libertatea si au cultivat'o in atatia secolu.

Scopulu nostru inse aci nu este pea in esactitatea numelui, ci pentru a arata daca au avutu Grecii dreptulu de a oferí coron'a Greciei unui strainu, si de avemu si noi acelasi dreptu ca si densi.

Grecii moderni, si au fost perdutu patri'a de mai multi secolu, pentru ca devenise proprietate a Turciloru.

Grecii moderni, prin'to lupta de dece ani, prin atatea suferintie si chinuri, prin atatea sudori si sange de eroi, si au creatu singuri o patrie, o mosle a lor; proprietatea era a lor ca a unoru celoru mai legitimi proprietari.

Coron'a Greciei au faurit'o insusi ei Grecii, in fooulu cetatiloru si caseloru incendiate si au ocelit'o cu sangele lor. Acesta corona mai anteu a incoronatu piramid'a d'in osemintele atatoru eroi, atatoru mame eroine, atatoru prunci martiri.

*) Stimatulu domnu corespondinte a luat tardu cuventulu, la intrecutu fapt'a, precum se vede in rubric'a nostra „Varietati,“ si sol scirea pre candu incheiamu nr. trecutu. Corespondintia o publicaramu totusi caci si-are interesulu seu. Parerea nostra va urma mai tardu, candu ne vom ocupa de acesta cestiune. Red.

(1) La pavilonulu grecu.

Grecii moderni prin urmare erau proprietari si domni pe averea lor proprie si poteau sa se ar fi voitu cu dens'a, a o administratiune. O darul, sau a vinde. Nu e vorba de au facutu bine sau reu, sau au oferitu coron'a la strainu, sau daca au repentiu sau vor repenti pentru ca au facutu ceea ce au facutu. Corp'a este de a scie, daca au avutu dreptu seu de a disputa dupa voie de proprietatea lor.

De se vor repenti seu nu despre cate au dispusu de proprietatea lor, este sarcina a timpului de a arata adevurul. Astadi inse se caiescu, pentru ca au inceputu a vedé, ca Grecii ar fi prosperatu cu multu, de ar fi remasu ei insisi domni Greciei, guvernandu-se de Hyspilianti, Mavronichali, Mavrocordati, Canari etc.

Au fostu inse creatorii patriei lor si au avutu dreptulu d'a face ori-ce au voitu cu dens'a.

Cu noi Romanii inse nu este asiá, noi cei de astadi, n'avemu drepturile Greciloru. Acestu dreptu lu au avutu strabunii nostri, primii coloni Romani, cari au cuceritu Daci'a ca o mosle a lor, cu insusi sangele lor.

Acesta mosle s'a aপরatu si s'a conservatu de descendentii lor de la Traianu pana la Radu Niger seu Negru.

Romanii noua n'a fostu nici o data cucerita de neci o ginta straina. Tierra romana au remasu in totdeun'a pana la Radu Negru. Pretutindeni elemente romane se afla pe teritoriulu ei, si d'in Banatulu Severinului, d'in doue ducate, mai multe capitanate, si inca si mai multe parcalbie seu republice mai mari si mai mici federative, se formara doue domniate in tempii aceia de resbelu formidabili cu tatarii ce devastara Rusi'asi Poloni'a, si cari nu aflara resistintia si infrangere de catu in naintea peptului legiuniloru romane comandate de ducele seu campodusulu Negru, *) resistintia mai tare de catu Carpatii, unde se batura peste 14 ani.

Aceste doue domniate, dupa traditiunile de la parinti, fura numite mosii, ca nescu cuprinsuri lasate de la mosi. Patri'a este unu nume modernu luat de la Grecii. Pe scutul parintiloru nostri era scrisu Lege si Mosle, strigatulu eroicu de gura alu parintiloru nostri era Lege si Mosle!

Acesta mosle fu aপরatu cu sange si conservata de la Negru pana la Mircea.

Candu aparura tarentele Turciloru, ca se treca peste noi in Europa, parinti nostri sub ducele si eroulu Mircea prevediura a ascurá acesta mosle, dupa ce caditu regatulu federativu alu Romano-Bulgariloru si incheia cu Baiazet unu tractatu de aliantia ofensivu

*) Campodux, tradusu literalmente in limb'a elina este un'a cu archistrategu, in limb'a slavona cu Voivodu si apoi prescurtatu Voda.

si defensivu spre conservarea acesti mosle si aপরarea otareloru ei.

Asemene tractate se prenoira dupa lupte ceice sub Vladu V., Bogdanu si Petru Raresiu.

Si in tote s'a prevediutu de neinstraingerea mosiei si de conservarea otareloru ei neclintite.

S'a pusu ca unu testamentu pentru posteritate.

Ca Pórt'a se fie indetorata a recunosece pre Domnulu alesu d'intre Romani de relig'i'a ordodosa.

Acestu articlu facare vede ca n'a fostu dictatu de interesulu Turciloru, ci de patriotismulu Romaniloru, luandu mesura de a nu se dá guvernarea mosiei pre mani de straini si eterodosi.

Astfelu se vede in atatea testamente de parteculari ce d'in'to mosle a unei familie voru spre binefacere a institui o mosle publica, si testatorulu léga, ca administratiunea acelor averi se se lase d'in generatiu in al'ta la unulu d'in membrii familiei sale.

Astfelu, d. e. mosiele manastirii Cretulesci, nu se potu administrá de catu de unu Cretulescu; mosi'a Colintin'a nu se pote administrá de catu de unu Ghica.

Pentru acestu cuventu, si dupa acestu dreptu unu Brancoveanu pote protestá, candu incontra testamentelor si legiloru i se usurpa dreptulu de administrarea mosleloru lasate de mosii sei.

Mosi'a dara acesta mare, catu Romanii intréga, s'a disu in totu de un'a Tier'a romanesca, adeca a Romaniloru; si nimeni pote darul administrarea seu guvernarea ei unui strainu.

Noi, Romanii, nu avemu dreptulu ce avura Grecii spre a oferí mosi'a publica d'in neamu in neamu unui strainu, ce nu e de nati'a si relig'i'a nostra, neci insusi exclusivu unei familii d'intre celo romane. Guvernulu nostru dupa lege si tractate este electivu, ora nu ereditariu.

Se punemu inse pentru unu minutu, ca aru fi necesitate dupa atati-a secolu a ne consultá noi, stranepotii lui Mircea, Vladu V., Stefanu, Bogdanu, Raresiu si ai osteniloru lor de la satenu pana la Banu, a ne consultá ce este de facutu acum in anulu Dlui 1866.

La unu asemenea consiliu se vina Basarabii, Mirciulescii, Buzescii, Farcasianii, Vacarescii, Balenii, Cretulescii, Golescii, Filipescii; vina Ghiculescii, ala caroru mosi si-au oferitu capulu in sacrificiu pentru aপরarea Bucovinei.

Se vina Sturdii d'in Moldov'a, Pascanii, Balsii, Rasnovanii, Movilii, Urechii, Costachii etc.

Se vina locuitorii mostenitori si desmosteniti ai Banatului Severinului, ai Campulungului, Curtii de Argesiu si ai Tergovistei.

FOISIORA.

Meditatiuni de Domineca.

(Intruducere, — zefirulu si crivetiulu, — rindunelele, — cari nu suntu aice? — o paserica auria, — trei in numele... — cei alalti potu remane — fetie — verdetiuri, — unu caru domnescu, — sieseri, — o bute de vinu carei-a i lipsesce o doga, — arborele putredu, — revista politica. —)

Domineca!... Acesta e diu'a carea ni-a datu-o Domnulu se ne bucuramu si se ne veselimu... dupa cele siese dile de lucru, se mai odihnimu, si se meditamu, se ne cugetamu despre acele ce s'au facutu, seu au fostu ca — se se face, pote si se voru face abunasema — candva!

Acum'a dica ori si cine ce va voi, schimbese dupa zefirulu linu crivetiulu friguros, — cada acum'a asupra arboriloru infrunditi si infioriti ici colé si neua — inse nime nu va pote dice ca nu e — primavéra.

Rindunelele, paserile anuntiatore de primavéra, desi cam rare, au sositu in Pest'a; — indesiertu au totu asceptatu magiarii ca deputatii romani d'in Transilvani'a se vina la diet'a Ungariei, indesiertu au totu doritu primavéra, reinfiorirea arborelui putredu alu dreptului istoricu, sub care ar traí unii forte cu placere, dar' rindunelele nu pre grabira se anuntie o primavéra frumoasa... se ivira nescu nori pe ceriulu politice magiare... era-si

incepura suflarile recoroze,.... nu vinu romanii d'in Ardealu....

Dar' cea sorle suride voiosu, caci a sositu o rindunica.... dep. Hosszu a ajunsu la Pest'a.... bucuria in Iericonu.... inse unu mare intieptu magiaru pre intieptiesce observéza:

Unde-su si cei alalti, caci pre mai multi ii vedu ca nu suntu aice?!

Si domni'a lui a nimerita-o, caci dieu, a cei-a nu erau aice, adeca in Pest'a.

Veni inse a dou'a rindunica — deputatulu Oenci, Moldovanu, si ocupa locul in dieta; a cugetatu ca toti lu veru intrece si elu nu va mai afla locu liberu, inse abunasema cu mirare, daca nu cu multiamire, a observatu, ca nu l'a intrecutu nime, fara numai — Hosszu.

Erau dara doue rindunele, cealalte inse nu veniau, unde se vor fi ascunsu ore?

Trecura dilondelungate si nu se mai ivi nici o pasere ratecindu pe orizonulu nemarginitu.... astadata dara nu va fi primavéra?!

Atunci apoi de catra Orescia era se ivi unu punctu, care se prefacu in o dragalasia paserica auria — Balomiri inca a sositu la Pest'a!

Tres faciunt collegium.

Unde sunt trei adunati in numele meu — a disu Domnulu — acolo voi fi si eu impreuna....

Cei-alalti dara potu remane a casa, caci suntu trei deputati romani d'in Transilvani'a, cari representu pre romanii transilvaneni in diet'a Ungariei!

Cine va si cugeta, ca se protestedie contra acestei representatiuni?!

Tote ar fi bine, dara ne camu face grigia, ca d. Hosszu — nu e mai multu romanu, de-ora-ce mai de unadi s'a datu pe fatia, ca e — secuui; si asiá natiunea romana aci e reprezentata numai prin — doue fetie, — la care inse ni va pote observá orecine, ca nu face nemicu, de-ore-ce acele doue fetie la vreme de lipsa voru jocá — si mai multe fetie.

Cu tote aceste, pare ca n'a sositu primavéra de multu dorita, pre mai multi i audu vaictandu-se, ca ar sentí nu seiu ce venturi recoroze; aceste inse abunasema suntu numai nisce inchipuri, de-ora-ce se potu observá destule verdetiuri pe ici pe colé si vedu multimea orasiuniloru alergandu in paduriti'a orasiului, sei intre muntii romanteci de peste Dunare.... da, caci astadi e Domineca, diu'a in care-a nu numai cei avuti, ci si cei sermani se potu bucura si veseli — daca au cu ce!

Se mergemu dara si noi afara in campulu liberu!

Cei d'in provincia, mai alesu satenii nu si potu inchipui ce placere e pentru unu locuitoriu d'in orasiu de a merge d'in inchisorea zidriloru nalte afara la libertate... numai robulu scapatu d'in robia va scí ce insemnéza a se sentí omulu — liberu, macaru celu putienu pe cateva ore.

Esimu dara d'in chilia si cautamu mai in apropiere unu „omnibus,“ adeca unu caru domnescu in care se cara mai alesu omenii sermani.

Asiá grabimu si ne suim in acestu caru comunisticu, inse cu tote ca e o inventiune democratica, totusi nu e atatu de comunistica, ca numai asiá, fara nici o grigia se te sui, si apoi se nu-ti pase de nimene, ci dieu si aci, mai

nainte de te-ar duce vre-unu pasiu, trebuie se — platesci.

Cautu iute se-i platescu, daca nu-i altu modru de scapare, si neavendu bani manuntiei, scotu o bancnota de 1 florinu si o dau carausiului. — Acest'a numai decatu mi intinde vre-o trei bucatiele d'in bancnot'a mea si mai vre-o doi-trei cruceri....

— Dar' ce voiesci cu sdronțiile acesto? lu intrebai.

— Apoi dle, ti dau ee-ti mai cuvined'in bancnota, seu daca nu voiesci apoi multiamescu de bacsisiu....

— Ba, ne vom lasá astadata de atati bacsisii, caci me temu ca ti va strica, si damu sieseri, er' nu sdrentie....

— Dar' de unde se-ti dau sieseri candu d'ale d'aceste-a nu se mai capeta in tota Pest'a?!

Nu voiam se-i credu, ci, vedindulu ca o plinu de vinu, ca o bute, cugetai ca i lipsesce o doga. Dara pre curendu me potui convinge, ca bietulu carausiulu a avutu cuventu se dica cumca nu se mai capeta sieseri, de-ora-ce de vre-o cateva dile intr' adeveru au peritu sieseri, ca si candu i-ar fi inghititu pamentulu.

Acum'a dara in lips'a baniloru manunti sferticamu bancnotele.... Ore ce se insemne acesta?

Se dice ca argintulu s'a topitu caci incepe a-i fi caldu cuiva.... (despre auru neci nu se mai face vorba, caci l'amu si uitatu, decandu nu l'amu mai vediatu); deci si acestu sem nu de caldura inca dovedesce ca e primavéra, — numai me temu ca acesta caldura se nu ne prejolésca cumva, apoi nu-mi pasa daca va incaldi si — arborele dreptului istoricu si asiá de multu doresce; inse daca va si

Sé vina stranepotii Rosioriloru d'in Teleormanu, ai Verdisioriloru, a veciloru dorobanti; sé vina toti proprietarii mosneni séu razasi, sé vina locuitorii tuturoru parcalabieloru, sé vina toti boerii de neamu;

Sé vina toti descendentii celoru ce au aparatu ca Grecii, cu sangele acésta mosie, lasata noua ca depositu, spre a o lasá si noi posteritatii cu acele-si drepturi si detorii; sé vina ei sé propuna unu consiliu, si ei sé se consulte despre ce am avé dreptu a despune, despre mosia parintiloru nostri.

Éra nu o adunatura de pui de fanarioti, in pregiurulu caror'a se aduna o multime de venetici, ce n'au neci originea neci numele de Romani, cum si o multime de vagabondi, turburatori de meserie; si cari in energi'a desপরata, ce au toti telharii sé sparie pe adevératii Romani, sé pressure adunariile si candu sé ne impuna unu sublinu ca Cuza d'in scol'a loru, candu sé ne siléscá prin plebiscite a ne dá mosia de la parinti pe man'a unui strainu eterodosu catholicu, éra sublinu si acésta, póte speriandu lumea, ca asiá voiesce Napoleon.

Sé vina toti descendentii proprietariloru adevératii si aperatoriloru si asecuratoriloru aceste-i mosii-vaste, ce sé numesce tier'a romanésca, sé vina ei sé decida de acésta cestiune vitale, de potu calca legile, tractale si testamentele parintiloru loru.

Cu acésti-a voui lúá si eu parte in consiliu, eu Tergovisténulu Radulesculu, cu mine dorescu sé vina toti fratii mei de religiune, Greci, Bulgari, Serbi, ce s'au inpamentenitu, si cari au dreptulu ca si noi de a decide de voiescu a ne guverná unu catholicu, care se umple tier'a de iesuti.

Atunci ne vom consultá cu totii de este dreptu, de este logicu, pentru ca ne-au insiclatu epistatii mosiei, profitandu d'in nesciintia nostra despre drepturile nostra, de este dreptu, de este logicu a ne darui mosia la straini, ca proprietarii mosii Blandusorii.

Astfelu protestámu naintea natiunii intregi, naintea poteriloru garante contra plebiscitului nelegiuitu (cáci de nimeni nu s'a legiuitu), inventiune a onoru venetici turburatori de meseria, ce fanatisandu ca niste impostori Plé'a, cum o numescu ei, constrinsera si guvernulu si natia spre a servi unei politice de aventurieri.

Protestámu de astadata cu totu energi'a in numele legiloru si a tractatelor, si desamagindu-se toti adevératii Romani, vor protestá d'impreuna cu noi.

Ér' daca, intrige ascunse de d'in afara vor face sé se calce legile si tractatele Romaniloru, si drepturile loru de proprietari ai tronului; atunci mii de Romani vom sci a mori, si nu vom lasá sé se suie unu strainu eterodosu

pe tronulu Negriloru, Mirciloru, Stefaniloru, Mihailoru, pe tronulu Basarabiloru.

Si apoi, pentru binele ce-i dorimu acelu strainu, — lu statuimu sé nu vina, luandu-se dupa nisce individi fara lege si fara principie.

Da, Romani, pe patulu mortii nostre, fiii nostri ne vor intrebá: „Tata, mosii si parintii tei, ti-au lasatu o mosie, o patrie, si dreptulu la ficcare Romanu de a se suí dupa capacitate si siervitiu pe tronulu Romaniei; si tu cum de nu-mi lasasi neci mosie séu patria, neci drepturi, ei sengura detori'a d'a fi suputulu, suditulu unui strainu? 3 Augustu, si 3 Aprile au ucisu cativa individi: voi ati ucisu natia intréga.“

Toti cunoscu doctrinele nostre de mai multu de 48 de ani; noi nu declamánu; tipánu inse desperati d'in fondulu inimii.

Candu am debutatu in lume, atunci, a fi cineva Romanu, nu insemná de catu a fi mojiu, si intielegintia capitalei si orasielor se grecise cu totulu.

Patru dieci si optu ani am asudatu, ca sé dau Romaniloru consciintia de sine, cum dice D. Elia Regnault, ca sé facu pre Romanu a se stimá ferice ca e romanu, ca are limba si drepturi.

O! triste si amarite caruntetie! daca Romanii pana in fine, nu s'a desteptatu de catu ca sé-si sparga testamentulu parintiloru sei, daca, de unde érá proprietarii mosiei loru proprie, se decida a deveni supusii séu suditii unui strainu cu ereditate la tronulu loru propriu; de ce n'am moritu inea pe la 1820, candu pentru intei'a data am pusu man'a pe péna ca sé scriu patrie si natiunalitate?

De ce n'a potutu, o Romani, sé tréca sufletulu meu in sufletelo vóstre, ca sé nu deviniti prada si victima strigoiului fanariotismului ce de 18 ani ne suge sangele, si astadi vine cu ai sei spre a resbuná pre toti fanariotii alungati de Vladimirescu la 1821, si de cei de la Islazu in 1848.

I. Heliade R.

Cu referintia la Romani'a se respandira in lume urmatóriele telegrame:

Brusela 12 maiu. „Ind. b.“ dice: Rusia are intentiune, in casulu erumperei resbelului, a ocupá Romani'a.

Paris 12 maiu. Armia turcesca va intrá in principatele dunarena, dupa ce conferintia de Paris si-va fi datu invoieira.

Paris 13 maiu. Conferintia principatoru dunarene si-a dechiaratu invoieira ca trupele Sultanului sé ocupe eventualminte principatele.

BUCURESCI 13 maiu (nóptea) Salve de tunuri insciintieza poporatiunei in acestu momentu alegerea principelui

de Hohenzollern de catra adunarea legetativa.

CONFEDERATIUNEA NEMTIESCA.

Prusi'a vedindu procedur'a stateloru secundarie nemtiesci, deveni surprinsa, cáci cugetá ca ele de frica ei se vor bagá intr'unu cornu de capra, séu ca in casulu celu mai nefavoritoriu pentru Prusi'a, ele se vor dechiará cu resolutiune pentru neutralitate. Dar se intempla tocm'a contrariulu casului ce se pareá ca lu presupune d. Bismark. Statele nemtiesci purcedu a se contielege a supr'a operatiunei comune contra Prusiei, in care domnitorii nemtiesci privescu pre unu inamicu comunu tronuriloru loru, éra partitele liberale a le stateloru respective privescu in reginulu prusescu despretiulu pentru liberalismu in Germani'a.

Scimu ca crisei cei mari de comunu i premerge unu picu de linisce. acésta acú existe, dar nu ni potemu splicá daca are sé-i urme crisea, séu retragerea planuriloru prusesci, spariate de constelatiunea noua politica.

Parte mare a diuarielor prusesci ne-ar indreptati a asceptá casulu d'in urma, intre cari amintimu de „Köln. Z.“ ce intr' unu articlu de fondu descrie calamitatile resbeloru, pentru a face impressiuni in cetitori recurge si la frasele poetiloru nemtiesci. Se plange ca in Prusi'a de la 1815 a crescutu o generatiune, care cunosce resbelulu numai d'in povesti, traditiuni, si d'in priviri indepartate; acésta generatiune imbuibata in bunastare, a capetatu acú indemn de resbelu. — Aréta mai departe ca ar fi nebunie a crede cumca unu imperiu de o mii de ani casí Austri'a, s'ar poté nemici prin cate-va speditiuni, séu s'ar poté aduce pentru totdeun'a sub domnirea Prusiei celei cu multu mai nice; atare invingere Prusi'a n'are sé ascepte, si chiar daca i-ar succede, sé fie convinsa, cumca poterile straine o ar ucide pentru fruptele invingerei. De candu Napoleone vorbi in Auxerre — continua nunitulu diuaru — a trebuitu ca si celui mai ne- cugetatoriu sé-i cada soldii de pre ochi si sé prevéda urmarile probabili, sé nu

dicemu secure, a le unui resbelu mare civile nemtiescu: exploatarea Germaniei si despoierea ei de catra inamiculu francescu. „Majoritatea mare — incheia — celu putienu in provinciile Renului, e fórté departe a se insufletí pentru resbelulu, care credemu de comunu ca sé poteá lesne incungiurá, ba se poté si acum'a, fora ca Austri'a séu Prusi'a sé suferé dauna in onóre séu dobanda.“

Austri'a e in stare ca in momentulu erumperei resbelului, sé insufle Prusului respectu prin tactic'a ei, se poté ca ea — precum scie si diuarulu cu scentieminte prusesci „H. B. H.“ — sé se impace cu Itali'a, si apoi tóta poterea militara sé o indrepte in contr'a Prusului, cáci se crede de comunu ca persóne de influentia in cabinetu sunt mai gat'a a se impacá cu Itali'a, de catu a renuncia la antagonismulu contra Prusiei.

ITALIA. Vom incepe cu Santi'a Sa Pontificele romanu. Vaticanulu e plinu de bucurie, — pentru ce-va rezultate? ba, pentru speranti'a ca dóra va recapeta marcele si Umbria, cáci crede ca a batutu óra d'in urma a unitatei italiene. Bucuri'a acésta nu se poté inca splicá cu ce-va faptu pozitivu, de catu numai cu faimele cumca 40.000 de Franci vor veni a ocupá Neapolulu, care ar fi meritulu a primí de rege pe principele Napoleone. Russi'a va ajutá Austriei in contr'a Italiei, va padí Galiti'a ca asié Austriei sé-i fie cu potintia a lucrá in linisce in contr'a Italiei. Prelatii credu ca resbelulu va conduce la confederatiunea italiana, respinse de ei alta data, dar acum'a ar primí o bucurosu. Se dice ca S. Sa Pap'a a primitu de la Vien'a informatiuni multiamitórie pentru eventualitate venitorului. Se intielege ca aceste combinatiuni pana acum'a nu se vediura aiure de catu numai in Rom'a. — Intr' aceea poporulu de Roma, cerbicosu ca totdeun'a, de felu nu vre sé fie de pareerea lui Antonelli, ei se insufletiesce pentru consolidarea si intregirea unitatei italiene. Junimea o ie la fuga d'in Roma, ca sé tréca de voluntari la Garibaldi; amintimu unu datu staticu, numai in nóptea de 1—2 l. c. fugira d'in Roma 50 de

primi caldura, sé se scie folosí de ea, sé se imprascie in laturi ca sé póta prinde radecinc, ca unu arbure cu o radecina numai nu póte traí.

— Ei! dar' unde suntú sieserii, séu „strimbele“ precum le numescu in Banatu? intrebai pre unu „domnu“ ce siedeá langa mine.

— Eu nu sciu dicu, — dise elu — credu inse, ca se vor fi pusu de aducere a minte — in museu.

Toti riserámu audindu acestu respunsu nimeritu, cáci intr' adevéru sieseriu e o raritate mare in Pest'a, — cu celu putienu de vre-o cateva dile n'amu vediutu nici unulu.

Intr'acéste carulu domnescu sborá cu noi, si eu fara de voia facui o „revista politica“ asupra complexului ce érá in acestu caru comunu . . . me aruncaí in bratiele unei dieitii frumósa, in bratiele — fantastici, carea me straporá prin regiunile politiceí nalte, nu mai sciam de capulu meu . . . chiar ca unii politici de „politica nalta“ . . . si fara a sci, ca ce facu, incepui a duduf canteculu „Unguristulu“-i.

De-aije pan' la Brasieu
Nu-e romanu mare ca eu, —
Deci me rogu lui Domnedieu,
Sé vina pe drumulu meu,
Totu romanulu bunu si reul!

In caru erau representante mai tóte natiunalitate si popórele d'in Ungari'a.

Acolo érá unu serbu, carele se totu vai-tá ca e pré strimtoritu, si dicea ca mai bucurosu ar merge calare daca ar avé in demana pre „Zelenca“ lui adeca calulu seucelu verde, care asiá sborá — de nici nu se vede . . . si cochietá cu o banila croatesca, carea siedeá fatia cu den-

sulu, firesce ca schimbá priviri amoróse . . . si se totu stiiá de unu curtenitoriu cam pré indresnetiu, carele i totu lingusiá si se laudá ca e magnatu magiaru, inse tipu-i celu marcatu pré evidinte lu tradá ca e — jidanu. Mai bine inse érá representata natiunea germana prin unu burgeru, nómtiu, carele si-a adusu si credintiósa sa socia impreuna cu 7 copii mai marisiori si mai mititei, catra cari se mai alaturá si o bucatarésa corpulenta d'in Boemia, apoi o servitóre si — unu catielu. Asiá dara germanismulu ocupá mai totu carulu, dara érá de fatia si unu unguru de o constitutiune grandiósa, carele radiemandu-se pre o bóta crancena, ca pe unu dreptu istoricu, intórse spatele si se opuse cu taria acelei influentie germanisatóre; langa densulu siedeá o dómna de origine slavéna, adeca o totóica, carea cochetá cu dlu Pista si se alipea catra densulu, pana candu acésta nici nu observá dóra, ca panslavismulu crinolinului se estindea totu mereu, si abunaséma ne-ar fi acoperitu pe toti, de nu resistámu si noi cu constitutiunile nostre. Eu representam natia romana, adevéru ca mai erau vre-o doi romani, inse acésta mai multu representau birocrati'a, si absolutismulu, cáci . . . pentru ca . . . deórece . . . acum'a nu sciu de ce si pentru ce, numai destulu ca asiá am auditu dela unguri, apoi ei vor fi sciindu acésta mai bine, dar' atata potu spune, daca n'amu spus'o inca — d'in modestia (!), ca: eu nu cunoscu romanu mai bunu de catu mine pe fatia pamentului!

Eu sum romanulu mare,
Celu far' de-asemenare,
Ce pentru-a mea natiuno
Di-nópte m'ostenescu . . .

apoi mai departe nu dicu, cáci toti potu vedé ca slabescu si me totu topescu; si aceste tóte le facu pentru . . . fericirea complexului meu.

Dar' cu tóte ca sum romanu atatu de mare, érá sé remanu pe giosu, ca nu mai aveamu locu in caru, inse mi veni unu cugetu bunu, unu cugetu minunatu si me aruncaí repede ca o acuilu romana in bratiele — lui Pista! Ací apoi m'am odihnitu cum se cade, cáci elu me primí bucurosu in sinulu seu, si me leganá incetisioru, si me adormia cantandu-mi dulcisioru: „Nani, nani pui-sioru . . .“

Amú nu mai sciamu ca mai este lume — pe pamentu, sboramu totu mai susu la ceriuri si visamu visuri usióre, si vedeamu implinitu dorulu meu . . . totu ce vedeamu érá unu quodlibet, unu singuru complexu, . . . atunci am disu: acum slobóde Dómné pre robulu teu cáci a vediutu

Trosc, prr, vai, bum! (botaiade? cor.)
Ce vediui? Toti eram la pamentu, érá o scena grozava, tóta lumea s'a ruinatu! . . . ba, nu — ci numai carulu — s'a resturnatu.

Sub amiculu meu Pista s'a ruptu osia carului si ne imburdaramu — „cum se cade!“
Toti nu mai sciau de capulu loru, eu inse nu mi am perdutu presintia ci deseí:

„Si fractus illabatur — „omnibus“ — impavidum ferient ruinae . . . stateam neclintitu si cu gloriei, ca Mariu asup'a ruineloru Cartaginei

Mare eram eu atunci-a, dar' nici acum'a nu me temu eu de o pusca — de socu!
Intr'altu chipu, nu se vatemá nime, ci ne scolaremú toti in pace, pornindu care pe

giosu, care pe picioare pan' la ospetari'a d'in apropiere. — Ací apoi sub arborii tufosi ai naturei reinviéte, ne puserámu cu toti la mésa, — si toti cu unu sufletu si cu-o anima strigarámu — sé ni se aduca de beutu si de mancatu, unii érau superati, altii rideau, unii dadeau cu picioarele, altii éra chiotiau, érá turnulu Babilonulu . . . tocmái ca in diet'a d'in Pest'a.

In fine ni se implinira dorintiele. Mancámu si beamu, ca la nunta, eramú voiosi, ni petreccamu fórté bine.

Precum, in datine, in portu, etc. asiá si in petreccere ficcare natiune séu poporu si-are ceva caracteristicu. Asiá vedeamu pre nemtiulu ca se sarutá cu vecinii, numai nici candu nu se uitá a impartesi in acésta gratia si — catielulu, abunaséma ca sé faca gustu mai mare de sarutatu si altore-a. Slovaculu incepú a se laudá ca-si bate muierea, numai pentru ca elu acuma e in voia buna, apoi sé faca placerea deplina pentru amicii sei. Serbulu cantá: mnogaia leta — plina e canavet'a, si totu intrebá pe vecinulu seu, ca óre unde ar capetá elu o — capra? cáci fara de acea petreccere serbulu nu e deplina. Ungurulu — incepú a plange, sirva vígad a magyar!

Dara Eu?!

Eu ca romanu si inca — „echt“ romanu — amú inceputu a cantá canteculu meu:

De-aije pan' la Brasieu,
Nu mai e romanu ca eu

In fine protestu! Nu demulta vediui in fóia acésta numele „Cassia,“ me rogu, eu sum

teneri spre scopulu numitu. Ostasi itali-ani paresescu stindardele papali, si e téma cà in casu de resbelu S. Sa va poté contá numai presoldatii straini. Poporulu o spune cà e gat'a a se aredicá casí unu senguru omu. — Ar fi de doritu ca prelatii Romei sê lucre mai cu seriozitate si energia pentru a ascurá sôrtea orasiului càci ea nu póte fi pusa asié lesne in jocu, fiindu cà intereséza o lume intréga, lumea catolica.

D'in Florenti'a se scrie cà regele s'a invoitu in principiu a formá unu corpu de voluntari, constatarioriu d'in 17.000 barbati, care, fiindu lipsa, se va inmultí. Spre scopulu acest'a s'a compusu comisiune incredintiandu-i-se gatirea proiepteloru pentru efeptuirea planului. Membrii comisiunei sunt parte ómeni de ai militiei, parte capacitati recunoscutu d'intre aderintii lui Garibaldi, astfelu catu nu se póte constatá rapede majoritate la votare, ci cauta sê asculte la capacitari si unii si altii. D'in a lui Garibaldi sunt: Fabrizzi, fostulu alter-ego alui Mazzini in trebi militare, gen. Corte, Nicotera, maj. Caioli. Prin acésta procedura guvernulu e baricadatu de tóte laturile, daca poporulu striga: voluntari, i se raspunde sê ascepte pana va finí comisiunea lucrarele sale. Daca diplomatia ar cere splicatiune, i s'ar raspunde cà corpulu de voluntari nu s'a formatu, proieptele nu-su gat'a, n'au sositu inca la regele, deci nu se póte dá splicatiune despre ce nu existe. D'in aceste cause e probabilu cà regele numai in momentul erumperei resbelului, va dá santiune infintiareicorpulu de voluntari.

Societatea celoru „un'a miiá“ in Bergamo a primitu epistola lui Garibaldi, prin care se invoiesce a fi presedinte onorariu acestei societati. Intr'adeveru acést'a neci nu competiá altui-a, de catu ducelui loru. Garibaldi crede cà acesti bravi vor formá sirulu care in resbele va merge in antea teneriloru, si-i va invetiá cum trebue sê sparie pre inimicu. — In 4 l. c. a plecatu d'in Florenti'a o persóna oficiale catra Caprer'a cu depesie importante pentru Garibaldi.

„Gazzetta di Milano“ d'in 12 l. c. asecura cà taber'a principale a armiei italiene va fi Piacenza.

Scimu cà diuaristic'a italiana parte d'in patriotismu, parte pentru art. 1. alu legeri ce camer'a votá la 9 l. c. (cunoscuta cetitoriloru nostri d'in nr. tr.) nu se ocupa de afacerile militari, pentru a nu face si fora vói'a loru siervitiu celor'a ce Itali'a nu vre. Deci cauta sê ascultámu cum descriu altii starea lucrurilor d'in Itali'a: „Celu antaiu puntu de concentratiune alu trupeloru italiene — dice corespundintele diuariului „Aug. A. Z.“ — va fi Bologna, si alu doile Modena, fiindu cà se ascépta „ataculu“ Austriaciloru mai alesu de la lini'a riului Po; nu e indoiéla cà Austri'a se va restringe la aperarea liniei Mincio, si va respectá pacea de la Villafranca. Pe ce tractate si-baséza Itali'a pretensiunile sale, nu se póte sci, daca nu vom luá cuventarea lui Napoleone d'in Auxerre, carea dechiara resbelu tractatelor de la 1815. Intr'aceea se pare cà Itali'a nu cunósce deplinu insemnetatea patrunghiului cetatiloru, si marea potere de aperare a Austriei, desl Itali'a dóra are a se teme mai multu de acést'a, de catu de unu atacu probabile alu imperialiloru. In 1859 intreprinderile armieloru aliate italiene si francesci se oprira la patrunghiulu cetatiloru, si parte mare a Europei cugetá cà acést'a

s'a intemplatu spre binele ambeloru parti. Astadi Italia stá sengura, celu putienu deocamdata. Veron'a de la 1859 s'a intaritu multu, si e recunoscutu cà numai prin incheiare perfepta se póte luá, la ce s'ar recere armata mare, fiindu cà cetatea e bine provediuta pre unu anu intregu cu tóte cele de lipsa. Totu acést'a se póte dice si despre Mantua, ba prin sistem'a condusului apelorú dóra e mai tare de catu Verona. Mantua are in trei linii condusulu apelorú, d'in laculu de sus, de medilocu si de jos, d'intre cari cele doua sunt gat'a. Cam la patru chilometre de Verona e fortaréti'a cea tiépana numita St. Lucia cu 18 tunuri in trei laturi, éra in a patr'a, indreptata catra Verona, are 40 siantiuri paralele late de 4 metre si afunde de 3, a caror'a fundu e gatitu cu aparate de cadere si de amagire fórté periculóse. — Prin intarirea cetatei Cremona, Italianii la tóta intem- plarea opunu unu triumghiú patrunghiului austriacu, dar triumghiulu italianu Ferrara-Bologna-Cremona, are mai putiena insemnetate. Ambele parti nisuescu a studiá aceste punte insemnate, precum a se pregatí si pentru asediú.

„J. d. Dbts“ publica in 14 l. c. o corespundintia de'n Florenti'a ce afirma cà Itali'a nu se crede mai multu îndeforata si nu atacá pe Austria. Denumirea oficiale alui Garibaldi e unu actu de resbelu.

Varietati.

* * Tergulu Sabiului din Aprile (Maiu.) Tergulu de vite au fostu fórté cercetatu. Ni se spune d'in parti competente inse, cà afara de vitele de cai de rasa mai nobila, nu au fostu multa cautare. Preste totu putemu caracterisá tergulu trecutú astfelu: relativu multi venditori si putini cumperatori.

Pentru o mai viia intipuire despre acestu tergu sê spunemu cà pretiurile cailoru cele mai inalte au fostu si pana la 220 fl. au fostu inse si cu pretiulu de 10 fl. si mai estini. Pretiulu viteloru cornute de tãiatu, variá intre 45 fl. 75 fl.; de jugu intre 30 — 90 capulu; o vaca de taiatu 30 — 60 fl.; cu vitielu 20 pana in 70 fl.; vaca stérpa 16 — 25 fl. Pretiulu unci oi variá intre 3 si 6 fl. unu mielu intre 1 si 2 fl. o capra 2 — 6 fl., unu iedu de la 60 cr. pana la 1 fl. 20 cr. Porcii de taiatu variaú intre 15 si 20 fl. Tergulu de articuli de industria au fostu slabu. Objectele eftine si tosusi putina cautare. In asemanare cu de alte dati am vedutu cà si venditorii au fostu de astadata in unu numeru cu multu mai micu decâtu alte dati d'in cauza cà, dupa cum se audiau vaierandu-se si cei veniti, nici spesele de cale-toria inca nu se potu acoperi. — Industriarii d'in locu inca au avutu putinu valu la acestu tergu si lips'a de bani luera ruinandu asuprale. — Cu ocaziunea acést'a sê amintimu si impregiurarea, cà pre lãnga tóte fómetile despre cari cetimu, cà existu in „Campi'a“ Ardealului, in Moldavi'a, Bucovin'a si in unele parti nordice ale Ungariei, bucatelu suntú eftine. Grãulu de frunte cam 3 fl. 73 cr. galét'a; de mijlocu 3 fl. 33 cr.; celu de ódda cam 3 fl. 20 cr. Secar'a ce a ajunsu la pretiulu 2 fl. 20 cr. incependu a se cautá in tempulu d'in urma mai cu deadinsulu s'a radiecatu éra la pretiulu de 2 fl. 67 pana la 2 fl. 80 cr. Cucuruzulu celu bunu abiá trece preste 2 fl. 40 cr.; ovesulu variaza intre 1 fl. 13 cr. si 1 fl. 20 cr. („Tel. Ro.“)

— D. Joane Alduleanu v. presiedintele tabulei reg. Transilvane, alesu fiindu de deputatu in districtulu Nasoudului, — precum spune „Kor.“ — si-a depusu mandatulu, deci se va face alegere noua.

— O datina a politiei rusesci. Mai nainte politia rusésca — dice „F. L.“ — avea datina a prinde pre veri-cine daca cutediá a lu provocá pre Tiarulu in locu publicu. Tiarulu Nicolae a provocatu odata pe strata pre unu comicu cunoscutu de la teatrulu francescu, deci candu Tiarulu se indepartá, vení politia de prinse pe teatralistu, care indaru se scusá cà nu elu a provocatu pre Tiarulu, ci Tiarulu

pre elu. Sér'a in teatru aude Tiarulu intem- plarea, chiamá apoi pe teatralistu ca sê-i esprime parerea de reu, acest'a i adresá rogarea: „Me rogu, Imperate, nu me mai agraf pe strata, càci acést'a me compromite.“ Tiarulu respunse rídiendu: „Éca, domniloru, unu omu pe care l'a compromisu Tiarulu Rusiei!“

— Imbucuratoriú. „Gaz. Trniei“ ne incunoscintéza cà Maj. Sa cu resolutiunea d'in 2 apr. 1866 a binevoitu a incuviintá ca pentru gimnasiulu romanu gr. or. d'in Brasiovu sê se mai dee pe trei ani incependu de la 1865 subventiunea de cate patru mii florini v. a. pre anu.

— Remuneratiunea diuaristiloru e titlulu unui articlu in „Korunk“ de la 9 l. c. d'in care estragemu numai cà d. Kóvári aréta cum la alegerea de deputati magiarii Trni. nu numai ignorau pre publicisti, ci lucrau in contr'a loru. — D. Kóvári se póte mangaiá cà intre publicistii Trni. neci unulu n'a facutu atata pentru natiunea sa catu Baritiu pentru Romani, si totusi la dieta partecipá cu mandat de regalistu. Óre Romanii de acum'a, cum vor splicá urmasiloru lorú fap'ta acést'a?

— Prochiamatiune emisera maresialulu tieriei Austriei inf. si primariulu capitalei imperiului, pórtata datulu de 12 l. c. tintesce la compunerea unui corpu de voluntari, dar nefiindu medilóce, provóca la oferte de buna vóia.

— Monet'a menunta desparuse d'in cursu cam pentru o di, speculanti vedindu agiulu mare nu mai dedeau de la sine bucatile cate de 10 cr. ci in casu de lipsa numai bani de arama, dar nu prè erau neci acesti-a. Astfelu avendu necesitate a cumperá cate douá sêu trei obiepte de pretiu micu, schimbandu cate doi fl. sêu trei, primii bani de arama catu nu mai poteai portá. Acestei neplaceri fece capetu unu articlu a diuariului oficiale „Wiener Zeitung“, in care dice intre altele: „Cass'a statului are la despusetiune unu prisosu cam de 2 milióne fl. in moneta cate de 10 cr. care in casu de necesitate se va dá cursulu, fiindu cà administratiunea finantiaria prin legea d'in 17 nov. 1863 e impoterita a tiené in cursu moneta menunta pana la 4 milióne, d'in acesti-a pana acum'a sunt in cerculatiune numai 2 milióne.“ Monet'a menunta incepú, domineca (in 1/13 l. c.) salutaramu revederea si a bucatiloru cate de 10 cr. desi agiulu e totu acél'a.

— Pesta 11 maiu. (Societatea literaria d'in Bucuresci) se apropie spre realizare. D. C. A. Rosetti ministrulu culteloru a transmis decretule si invitatiunile membriloru. D. Romanu red. Concordiei primí ieri insarcinarea ca sê impartiésca decretule membriloru d'in Ungari'a, Banatu si Transilvani'a. Sunt denu- miti d'in Ungari'a dd. Romanu si Hodosiu. D'in Transilvani'a dd. Baritiu, Cipariu si Munteanu, éra d'in Banatu dd. Andreiu Mocioni si Babesiu. Totodata d. Romanu e impoternicitu, ca la casu daca nu va primí cutare membru — ceca ce inse nu se crede — domni'a lui sê chiamo pre altulu in loculu acelui-a. („Conc.“ mai aduce d'in Bucovina: Alesandru Hurmuzachi, Dr. Ambr. Dimitrovicia; d'in Besarabia: Ales. Hajdáu, cav. Stamate, Stregescu; d'in Macedonia: Carageni, Casacovitiu, Red.)

— Indreptare avemu sê facemu la o varietate d'in nr. penultimu. Orasiulu Ölmütz n'a fostu provocatu cu cele lalte a se provedé

cu vuptuale, pentru elu neci va vení acésta necesitate, — precum se afirma in cercuri militare.

— Escelenti'a Sa, Taverniculu, imbiá deputatiunii regnicolare ungaro-croata unu dragomanu d'intre oficialii lui, care se midilócesca desbaterile intre magiari si croati. Deputatiunea inse, care si propusese sê tiená pertractarile in secretu, refusá cu multiamita ofertulu Escel. Sale.

— C. r. diregatorie de asecuritate de la granitie li se inmanuá o lista cu 69 emigranti periculosi politici, cora'ra intrarea in statele c. r. fara de licentia straordenaria d'in partea c. r. presidiu de locutientintia d'in Veneti'a nu li s'a concesu nici prin pré in. biletu de mana d'in 1 Ianuariu a. c., ce se referesce la emigratii politici d'in regatulu lombardu-venetianu.

— Trebile negociatoresci sunt in dóga atatu de slaba, in catu negociatorii au inceputu la imputinarea personalului ajutoriu.

— Espusetiunea d'in Paris, pentru incurcaturele politice, nu se va amaná.

— Siedinti'a dietei ung. d'in 14 l. c. e de putienu interesu, dupa, inscintiarea rezultatulu votarei pentru cele 5 comisiuni, urmá conferintia inchisa, in care — se dice — fu vórba de afacere personala. Decursulu intregu in nr. ven.

Cursurile din 14 Maiu n. 1866.

	bani	marf.
Imprumutele de statu:		
Cele cu 5% in val. austr.	46.75	47.25
„ „ contributiunali d. 1866 1/2 ..	99.10	99.30
„ „ nóue in argintu ..	70.50	71. —
Cele in argintu d. 1865 (in 500 franci) ..	64.50	65.50
Cele nationali cu 5% (jan.) ..	58. —	58.25
„ metalice cu 5% ..	51. —	51.50
„ „ maiu — nov.	54. —	54.25
„ „ 4 1/2% ..	44.75	45.25
„ „ 4% ..	39. —	39.50
„ „ 3% ..	29.50	30. —
Eftepte de loteria:		
Sortile de statu din 1864 ..	56.60	56.80
„ „ „ 1860 1/2 in cele intregu ..	68. —	68.20
„ „ „ 1/2 separata ..	71.50	72. —
„ „ 4% din 1854 ..	65.75	66.25
„ „ din 1839, 1/2 ..	119.50	119.50
„ banciei de eredetu ..	—	50. —
„ societ. vapor. dunarene cu 4% ..	—	—
„ imprum. princip. Eszterházy à 40 ..	—	—
„ „ Salm ..	—	—
„ „ cont. Palfy ..	—	—
„ „ princ. Clary ..	—	—
„ „ cont. St. Genois ..	—	—
„ „ princ. Windischgrätz à 20 ..	—	15. —
„ „ cont. Waldstein ..	—	17.50
„ „ „ Keglevich à 10 ..	—	13. —
Obligatiuni desasaruitoare de pamentu:		
Cele din Ungaria ..	59.50	61. —
„ Banatulu tem.	57.50	58.50
„ Bucovina ..	54.50	55.50
„ Transilvania ..	58. —	53.50
Actiuni:		
A banciei nationali ..	658. —	660. —
„ de eredetu ..	123. —	123.20
„ „ scontu ..	518. —	520. —
„ „ anglo-austriace ..	59.50	60. —
A societatel vapor. dunar.	403. —	404. —
„ „ Lloydulu ..	120. —	130. —
A drumului feratú de nord ..	1450	1455
„ „ „ statu ..	149. —	149.50
„ „ „ apusu (Elisabeth) ..	98. —	99. —
„ „ „ sudu ..	152. —	153. —
„ „ „ langa Tisa ..	147. —	—
„ „ „ Lemberg-Czernowitz ..	—	87. —
Bani:		
Galbentii imperatesci ..	6.33	6.36
Napoleond'ori ..	10.77	10.79
Friedrichd'ori ..	11.10	11.20
Suveronii engl.	13.30	13.40
Imperialii rusesci ..	10.95	11. —
Argintulu ..	131.10	132. —

Lampe de petroleu

cu cea mai eminenta constructiune. Fasonulu celu mai nou si elegantu cu cele mai moderate pretiuri de fabrica d'in prim'a c. r. priv.

fabrica de lampe de oleu austriaca
a firmei:

GEBRÜDER BRÜNNER

in Vien'a
Magazinulu: Cetate, Kärntnerstrasse Nr. 46 Heinrichshof.
Fabric'a: Mariahilf, Magdalenenstrasse Nr. 10.

Sticle cilindrice d'in cea mai buna calitate de iaga, prearse, in negociu vinu nainte sub numirea: „cilindru de phónics (Phönix-Cylinder) provoduite cu semnulu nostru B pecum si tóte objeptele de sticla ce se tinu de lampu.

Depositu de materii ardietorie pentru salonu d'in petreolu curatu americanu si oleu solaru in calitatea cea mai buna pentru cele mai moderate pretiuri locale in transito-magazinulu nostru. — Liste de pretiu si depingeri de lampele nóstre se tramitu pofitoriloru franco.

Fratii Brünnner.

